

ΛΕΞΙΚΑ

Κριτήρια παρουσίασης και αξιολόγησης

Βιβλιογραφικά στοιχεία του λεξικού

Πλήρης τίτλος του αντιτύπου που χρησιμοποιούμε	Αγγλο-Ελληνικό Ελληνο-Αγγλικό Λεξικό JUNIOR
Εκδότης	Φυτράκη
Τόπος έκδοσης	Αθήνα
Αριθμός τόμων	1
Χρονολογία και αριθμός έκδοσης ή αναθεώρησης (όχι ανατύπωσης) (να παρατίθενται όλες οι χρονολογίες α' μέρους, β' μέρους κτλ.)	1998
Χρονολογία πρώτης έκδοσης (αν είναι διαφορετική)	
Επιστημονικός υπεύθυνος	
Επιμελητής	
Συντάκτες	Διεύθυνση Σύνταξης ΝΙΚΟΣ ΛΙΓΓΡΗΣ- DIANA SIMM
Θεωρητές/αναθεωρητές	
Αριθμός ISDN	ISBN 960-535-278-8

Μακροδομή του λεξικού

Εξωτερικά χαρακτηριστικά του λεξικού		
Χοντρό ή μαλακό εξώφυλλο;	Χοντρό	
Βιβλίο δεμένο ή θερμοκολλημένο;	Δεμένο	
Εγκοπές με το αλφάβητο για τη	NAI	OXI ✓

διευκόλυνση της ανεύρεσης των λημμάτων		
Το βιβλίο παραμένει ανοιχτό πάνω στο γραφείο	NAI	OXI ✓
Σχήμα πρακτικό για δουλειά γραφείου	NAI ✓	OXI
Χρήση εικόνων/φωτογραφιών	NAI	OXI ✓
Ευανάγνωστα τυπογραφικά στοιχεία	NAI ✓	OXI
Αριθμός σελίδων	559 συνολικά, 83 το ελληνο-αγγλικό μέρος	
Ύψος, πλάτος, πάχος του βιβλίου	ύψος: 21 εκατοστά, πλάτος: 14 εκ., πάχος: 3,2 εκ.	
Εισαγωγή		
Ύπαρξη εισαγωγής	NAI ✓	OXI
Μικρός πρόλογος	NAI	OXI ✓ (Μικρή εισαγωγή στο ελληνο-αγγλικό μέρος)
Ο πρόλογος περιέχει στοιχεία για τα εξής:		
τη λειτουργία του λεξικού	NAI ✓	OXI
τους τομείς που καλύπτονται (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	NAI	OXI ✓
τον βαθμό κάλυψης των τομέων αυτών	NAI	OXI ✓
τους χρήστες στους οποίους στοχεύει το λεξικό	NAI ✓ - ελληνόφωνους - αλλόφωνους - ελληνόφωνους και αλλόφωνους ✓	OXI
το επίπεδο γλωσσομάθειας των χρηστών	NAI ✓ - αρχάριο ✓ - μέσο - προχωρημένο	OXI
την ηλικία των χρηστών	NAI	OXI ✓

		πρώτες τάξεις των αγγλικών (αυτό αναφέρεται μόνο στον γενικό πρόλογο του λεξικού)
τις πηγές και τα κριτήρια επιλογής των λημμάτων	NAI	OXI ✓
τις πηγές των παραδειγμάτων: από σώματα κειμένων (και τι είδους κειμένων) από εφημερίδες από τη λογοτεχνία	NAI	OXI ✓
Ταιριάζουν οι πηγές αυτές με αυτές που αναφέρονται στα λήμματα;	NAI	OXI
τον αριθμό των λημμάτων	NAI	OXI ✓
πληροφορίες για τους λεξικογράφους και την ιδιότητά τους	NAI Ποιες;	OXI ✓
άλλα στοιχεία μακροδομής		
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στη λημματογράφηση	NAI ✓	OXI
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών με τους επιμέρους τομείς που καλύπτονται από το λεξικό (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	NAI	OXI ✓
ύπαρξη ενιαίου πίνακα που περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στα δύο παραπάνω κελιά	NAI	OXI ✓
επιπλέον στοιχεία για τη σωστή χρήση των λέξεων (συνήθως σε	NAI ✓	OXI

πλαίσια)		
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με στοιχεία γραμματικής	NAI ✓ (μόνο στο αγγλο-ελληνικό υπάρχει τμήμα με ανώμαλα ρήματα αγγλικής)	OXI
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με παροιμίες	NAI	OXI ✓
ύπαρξη πίνακα με τα σημάδια που χρησιμοποιούνται στη φωνητική μεταγραφή	NAI ✓	OXI
ύπαρξη άλλου είδους πίνακα	NAI	OXI ✓
ενημέρωση της μακροδομής για τα εξής:		
σύγχρονη μορφή της γλώσσας.	NAI ✓ Μεγάλη ενημέρωση Μέτρια ενημέρωση ✓ ταμπλέτα, ταμπλό, τάρτα, τατουάζ, τζιπ, τζόκεϊ, τηλεκάρτα, τηλεκοντρόλ, τιρμπουσόν, τουρνέ, τραγιάσκα, τρακ, τρακτέρ, τρανζιστοράκι, τρόλεϊ, τσεκ, τσεκάρω	OXI
παλιές λέξεις.	NAI ✓ Μεγάλη ενημέρωση Μέτρια ενημέρωση ✓ τσαγερό	OXI
ζεύγη λέξεων λόγιας – λαϊκής προέλευσης.	NAI ✓ ταςάκι-σταχτοδοχείο τροχοπέδη-φρένο	OXI

	(Δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους και δεν γίνεται παραπομπή από το ένα στο άλλο)	
Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη: <i>δίκτυο – δίχτυ,</i> <i>ιχθυοπωλείο – ψαράδικο.</i>	NAI ✓ NAI	OXI OXI ✓
Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;	NAI	OXI ✓
επιρρήματα με διπλή κατάληξη Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη: <i>απλά – απλώς,</i> <i>άμεσα – αμέσως</i>	NAI NAI NAI ✓ (άμεσα)	OXI ✓ OXI ✓ OXI ✓ (αμέσως)
Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;	NAI	OXI ✓
ζεύγη ελληνικών και ξένων λέξεων	NAI ✓ χτένα-τσατσάρα, επιταγή-τσεκ, τηγανητά πατατάκια-τσιπς, σήραγγα-τούνελ, τηλεχειριστήριο- τηλεκοντρόλ	OXI
Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;	NAI	OXI ✓ (επίσης, δεν γίνεται παραπομπή από το ένα

(π.χ. εξώστης – μπαλκόνι).	ΝΑΙ ✓	στο άλλο) ΟΧΙ
Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓ (επίσης, δεν γίνεται παραπομπή από το ένα στο άλλο)
κύρια ονόματα.	ΝΑΙ ✓ <u>Μόνο Εθνικά:</u> Τούρκος, Τσέχος	ΟΧΙ
Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Κωνσταντίνος,</i> <i>Κώστας,</i> <i>Κωστής,</i> <i>Κώτσος</i>	ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓ ΟΧΙ ✓ ΟΧΙ ✓ ΟΧΙ ✓
Σε ειδικό πίνακα	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
γεωγραφικοί όροι	ΝΑΙ ✓ Τάμεσης, Τουρκία	ΟΧΙ
Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Όλυμπος</i> <i>Κρήτη</i>	ΝΑΙ ✓ ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ ΟΧΙ
Σε ειδικό πίνακα	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
ακρωνύμια	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Δ.Ε.Η.</i> <i>Ο.Τ.Ε.</i>	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓ ΟΧΙ ✓

Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
γενικές συντομογραφίες	NAI	OXI ✓
Ελέγξτε επίσης τα εξής:		
αφοί	NAI	OXI ✓
π.χ.	NAI ✓	OXI
π.Χ.	NAI ✓	OXI
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
λεξιλόγιο ειδικών πεδίων (π.χ. υφολογίας, τεχνολογίας, βιολογίας, ιατρικής, μουσικής, κιν/φου).	NAI ✓ κινηματογραφική ταινία, ταινία κινουμένων σχεδίων (δεν υπάρχει ένδειξη ότι πρόκειται για ειδικό λεξιλόγιο)	OXI
Ειδικότερα εξετάστε επιπλέον τις εξής λέξεις τις σχετικές με την τεχνολογία:		
αποκωδικοποιητής,	NAI	OXI ✓
πληροφορική,	NAI ✓	OXI
υπολογιστής,	NAI ✓	OXI
κομπιούτερ,	NAI ✓	OXI
πληκτρολόγιο,	NAI ✓	OXI
ποντίκι,	NAI ✓	OXI
σκληρός δίσκος,	NAI ✓	OXI
προγραμματιστής,	NAI	OXI ✓
δισκέτα	NAI ✓	OXI
όροι πολιτισμικά εξαρτημένοι. Παραθέστε ποιοι λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω κατηγορίες. Δίνονται επιπλέον διευκρινιστικά στοιχεία;		

Ελέγξτε επίσης τις παρακάτω λέξεις που εκφράζουν:		
- συγγένεια:		
<i>μπατζανάκης</i>	ΝΑΙ ✓ (στο λ. <i>μπατζανάκης</i>)	ΟΧΙ
<i>κουνιάδα</i>	ΝΑΙ ✓ (στο λ. <i>κουνιάδα</i>)	ΟΧΙ
- προσφώνηση:		
<i>σεβασμιότατε</i>	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
<i>μακαριότατε</i>	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
- ευχές:		
<i>καλά στέφανα!</i>		ΟΧΙ
<i>χρόνια πολλά!</i>	ΝΑΙ	
<i>Καλή τύχη</i>	ΝΑΙ ✓ (στο λ. <i>χρόνια</i>)	
	ΝΑΙ ✓ (στο λ. <i>τύχη</i>)	
- αντίληψη του χρόνου:		
<i>κυριακάτικα</i>		ΟΧΙ ✓
<i>χειμωνιάτικα</i>	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
	ΝΑΙ	
- θρησκευτικές τελετές και λατρείες:		
<i>κόλλυβα</i>		ΟΧΙ ✓
<i>αγιασμός</i>	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
	ΝΑΙ	
- γιορτές και τρόποι γιορτής:		
<i>κάλαντα</i>	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ

ονομαστική γιορτή	NAI ✓	OXI
τσικνοπέμπτη	NAI	OXI ✓
καθαρά (-ή) Δευτέρα	NAI	OXI ✓
- θεσμοί της πολιτικής ζωής:		
προεδρευόμενη δημοκρατία	NAI	OXI ✓
προεδρική δημοκρατία	NAI	OXI ✓
η ταμπακιέρα (=το ουσιώδες)	NAI	OXI ✓
ξεχωριστή καταγραφή προθημάτων.		
Ελέγξτε επίσης τα εξής:		
εκ-	NAI	OXI ✓
προ-	NAI ✓ (μόνο ως πρόθεση με παραπομπή στο πριν)	OXI
ξε-	NAI	OXI ✓
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
καταγραφή επιθημάτων.	NAI	OXI ✓
Ελέγξτε επίσης τα εξής:		
-ούλης	NAI	OXI ✓
-τέος	NAI	OXI ✓
-τός	NAI	OXI ✓
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
καταγραφή συνθέτων	NAI ✓	OXI
α) μονολεκτικά σύνθετα (π.χ. αερογέφυρα)	<u>μονολεκτικά σύνθετα σε</u> <u>ξεχωριστό λήμμα:</u> ταγματάρχης, τακτοποιώ, ταυρομαχία, ταχυδακτυλουργός,	

<p>β) πολυλεκτικά σύνθετα</p>	<p>ταχυδακτυλουργία, ταχυδρόμος, ταχυδρομώ, τερματοφύλακας, τηλεγράφημα, τηλεθεατής, τηλεκάρτα, τηλεκοντρόλ, τηλεόραση, τηλεσκόπιο, τηλεφώνημα, τηλεφωνητής, τηλεφωνικός, τηλέφωνο, τηλεφωνώ, τηλεχειρισμός, τηλεχειριστήριο, τοιχοκολλώ, τοποθεσία, τοποθετώ, τραπεζομάντιλο, τραπουλόχαρτο, τριαντάφυλλο, τρίγωνο, τριγύρω, τριγυρίζω, τρίκυκλο, τρομοκρατώ, τροχονόμος, τροχοπέδη, τροχοπέδιλο, τροχοσανίδα, τροχόσπιτο, τροχοφόρο, τσαλαβουτώ, τσοπανόσκυλο, τυπογράφος</p> <p>ΝΑΙ ✓</p> <p>ταινία κινουμένων σχεδίων, δελτίο ταυτότητας, αγώνας ταχύτητας, όριο ταχύτητας, χύτρα ταχύτητας, άνω και κάτω τελεία, διπλή τελεία, τελικός του κυπέλλου, καλές τέχνες, αυτόματος τηλεφωνητής, ουράνιο τόξο, τσόφλι αβγού, ταινία γραφομηχανής, κολλητική</p>	<p>ΟΧΙ</p>
-------------------------------	---	------------

	NAI ✓ (στο λήμμα <i>γυαλιά</i>)	
καταγραφή παράγωγων λέξεων	NAI ✓ <u>σε ξεχωριστό λήμμα</u> τακτικός, ταξιδιωτικός, τελικός, τελωνειακός, τετραγωνικός, τεχνικός, τεχνίτης, τοπικός, τοστιέρα, τουρίστας, τουριστικός, τουφεκιά, τραγανιστός, τραγανός, τραγούδισμα, τραγουδιστής/τραγουδίστρια, τραπεζίτης, τραυματίας, τρομακτικός, τρομερός, τροπικός, τρωικός, τσαγερό, τσαγέρα, τσεκάρω, τσέχικος	OXI
καταγραφή υποκοριστικών και μεγεθυντικών	NAI ✓ <u>σε ξεχωριστό λήμμα:</u> τελίτσα, τενεκεδάκι, τρανζιστοράκι, τροχαδάκι, τασάκι	OXI
ανύπαρκτες λέξεις	NAI ✓ τροχοσανίδα = skateboard (υπάρχει μόνο στο λεξικό Μπαμπινιώτη ως σκέιτμπορντ = μικρή σανίδα πάνω σε τέσσερα ροδάκια, πατίνι)	OXI
λαθεμένες λέξεις (λάθη τυπογραφικά, ορθογραφικά, μορφολογικά κ.ά.)	NAI καταγραφή	OXI ✓

Στοιχεία μικροδομής του λεξικού

ιεράρχηση των πληροφοριών του λήμματος	NAI	OXI ✓
τυπογραφική απόδοση των διαφορετικών πληροφοριών του λήμματος: σε συγκεκριμένο τύπο τυπογραφικών στοιχείων αντιστοιχεί συγκεκριμένη πληροφορία	NAI ✓	OXI
φωνητική μεταγραφή α) ολόκληρων των λέξεων β) μέρους των λέξεων. Διευκρινίστε ποιου - με χρήση του διεθνούς φωνητικού αλφαβήτου - με άλλου είδους μεταγραφή. Διευκρινίστε τι είδους.	NAI NAI NAI	OXI ✓ OXI ✓ OXI ✓
καταγραφή γραμματικών πληροφοριών - άρθρο - κατηγορίες του λόγου - στοιχεία κλίσης (πτώσεις, αριθμοί, καταλήξεις αρχικών χρόνων και μετοχών των ρημάτων κτλ.)	NAI ✓ Άρθρο, κατηγορίες του λόγου. Ωστόσο, οι γραμματικές αυτές πληροφορίες δεν καταγράφονται σε όλα τα λήμματα.	OXI
απόδοση των πολλών σημασιών των πολύσημων λέξεων. Αποδίδονται όλες οι σημασίες που καταγράφονται στο λεξικό Τριανταφυλλίδη;	NAI ✓ Ταινία 3/5, ταιριάζω 2/4, τακτικός 2/5, τακτοποιώ 1/2, ταμείο 1/4, ταμπέλα 1/2, ταμπλό 1/2, τάξη 6/9, ταύρος	OXI

	2/4, ταυτότητα 2/3, ταχυδρομείο 2/4, τελειώνω 2/3, τελευταίος 2/5, τέρμα 2/2, τέχνη 2/4, τιμή 2/5, τίποτα 2/8, τμήμα 2/2, τραβώ 2/8, τρέχω 4/14, τρομάζω 2/3, τροπικός 2/2, τρόπος 1/3, τρυπώ 2/2, τσιμπώ 3/3	
Ομώνυμες λέξεις που αποδίδονται ως πολύσημες	NAI ✓ τουαλέτα, τύπος	OXI
Πολύσημες λέξεις που αποδίδονται ως ομώνυμες	NAI	OXI ✓
καταγραφή της μεταφορικής χρήσης των λέξεων.	NAI τρίχες (= ανοησίες)	OXI
καταγραφή του επιπέδου ύφους των λέξεων (οικείο – ουδέτερο – τυπικό). Π.χ. <i>βουτάω</i> (οικείο ύφος) – <i>κλέβω</i> (ουδέτερο ύφος) – <i>οικειοποιούμαι</i> (τυπικό ύφος)	NAI ✓ τροχαδάκι, τσιρίζω (δεν καταγράφεται το οικείο ύφος)	OXI
σήμανση της φόρτισης των λέξεων (π.χ. <i>πολιτικάντης</i> : αρνητική φόρτιση <i>ζεστασιά</i> : θετική φόρτιση)	NAI	OXI ✓
σήμανση των λογοτεχνικών λέξεων (π.χ. <i>αγνάντεμα</i> , <i>πλεούμενο</i>)	NAI	OXI ✓
σήμανση των λέξεων που χρησιμοποιούνται κυρίως στον προφορικό λόγο (π.χ. <i>Γενάρης</i>)	NAI	OXI ✓
παραδείγματα. α) παροιμίες	NAI ✓ NAI	OXI OXI ✓

Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει. Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλαια.</i>	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
β) τυχαίοι συνδυασμοί λέξεων (π.χ. <i>μεγάλος δρόμος, άσχημο πρόσωπο</i>)	ΝΑΙ ✓ τακτικός πελάτης, τουρκική γλώσσα, τσίγκινο κουτί	ΟΧΙ
γ) συμφράσεις ή ημιστερεότυπες εκφράσεις [π.χ. <i>φαρδιά φούστα</i> (και όχι <i>πλατιά</i>), <i>πλατύ χαμόγελο</i> (και όχι <i>φαρδύ</i>)]	ΝΑΙ ✓ κόβω ταχύτητα, τηγανιτές πατάτες, ταχυδρομικό κουτί, τεθλασμένη γραμμή, τεχνικός επισκευών, ταμπέλα αυτοκινήτου, σχολική τάξη, σχολική αίθουσα, , τζάμι παραθύρου, τίτλος εφημερίδας, τροχαία κίνηση	ΟΧΙ
δ) στερεότυπες εκφράσεις (π.χ. <i>τίναξε τα πέταλα, εκ των υστέρων</i>)	ΝΑΙ ✓ πρώτης τάξεως, τέλος πάντων, στο τέλος, και τέταρτο, παρά τέταρτο, μετά τιμής, τραβώ κουπί, τρέπω σε φυγή, τι τρέχει;, παρά τρίχα, μ' αυτό τον τρόπο,	

ε) συμφραστικό περιβάλλον	<p>τρώω ξύλο, τρώω τα λόγια μου, κόβω το τσιγάρο, στην τύχη, Καλή τύχη, κατά τύχη, ακόμα και τώρα, μόλις τώρα/τώρα δα, ταξίδι με επιστροφή, ταξίδι χωρίς επιστροφή</p> <p>NAI ✓ τακτοποιώ tidy (up) (your papers), ταξιδεύω (με αεροπλάνο fly/με πλοίο sail/με οτοστόπ hitchhike)</p>	
Υπαρξη παραπομπών (π.χ. στο λήμμα <i>άρκτος</i> μπορεί να υπάρχει παραπομπή στο λήμμα <i>αρκούδα</i> ή/και αντιστρόφως).	<p>NAI ✓ <u>Για λόγους</u> <u>ορθογραφίας:</u> Αυγό βλ. αβγό, αυτί βλ. αφτί</p>	OXI
παράθεση ετυμολογίας	NAI	OXI ✓

Συμπεράσματα

Το λεξικό Junior απευθύνεται σε αρχάριους χρήστες και κυρίως σε παιδιά που βρίσκονται στις πρώτες τάξεις εκμάθησης της αγγλικής (αυτό άλλωστε αναφέρεται και στον γενικό πρόλογο του λεξικού).

Πρόκειται για ένα πολύ καλό λεξικό για την ηλικία στην οποία απευθύνεται. Αυτό που το κάνει να ξεχωρίζει είναι η ιδιαίτερα ελκυστική του παρουσίαση. Είναι έγχρωμο με πλούσια εικονογράφηση των λημμάτων που περιέχει. Ωστόσο το

ελληνοαγγλικό μέρος του λεξικού δεν περιέχει καμία εικονογράφηση και περιορίζεται απλά σε διχρωμία.

Σε αντίθεση με το αγγλοελληνικό τμήμα του λεξικού, το ελληνοαγγλικό είναι πολύ περιορισμένο τόσο ως προς τον αριθμό των λημμάτων όσο και ως προς το περιεχόμενο των πληροφοριών που δίνονται για τα λήμματα αυτά. Περιέχει ένα πολύ περιορισμένο λεξιλόγιο που απαιτείται από αρχάριους χρήστες ώστε να επικοινωνούν με άνεση και αποτελεσματικότητα.

Παρά τον πολύ περιορισμένο αριθμό του λεξιλογίου περιέχει συχνά συμφράσεις και στερεότυπες εκφράσεις όπως: *πρώτης τάξεως, τέλος πάντων, στο τέλος, και τέταρτο, παρά τέταρτο κ.ά.*

Οι ερμηνείες μιας λέξης παρατίθενται χωρίς να συνοδεύονται από παραδείγματα.

Θα μπορούσε να συμπεράνει κανείς ότι στο λεξικό Junior το βάρος πέφτει στο αγγλοελληνικό του μέρος ενώ το ελληνοαγγλικό τμήμα του λεξικού είναι περισσότερο στοιχειώδες.